

CORBERA DE LLOBREGAT

TEMPLE PARROQUIAL DE SANTA MARIA

Localització: Església, 1 (Corbera de Llobregat)

Datació: 1522. Tot i que devia ser anterior.

Estil arquitectònic: Romàntic del segle XII més reformes de l'any 1777 d'estil neoclàssic.

Catalogació: BCIN

HISTÒRIA DEL CONJUNT

No hi ha dades anteriors a l'any 1295, quan el noble Marimon de Plegamans va construir un altar dedicat a Santa Maria.

L'església de Santa Maria de Corbera fou des dels inicis església sufragània de l'església de l'antic monestir de Sant Ponç de Corbera, documentat des del 1096. De l'antic castell de Corbera no en queden gairebé vestigis però de la topografia de l'indret es pot deduir que estigué emplaçat al costat de l'església parroquial, on actualment hi ha la rectoria. L'any 1471 fou pres pels partidaris de Joan II a la fi de la guerra civil del segle XV. L'any 1693 els miquelets francesos prengueren el senyor i la seva família, posteriorment alliberats, fet que comportà que el castell fora demolit per ordre del rei. Una vegada enderrocat el castell, els senyors de Corbera traslladaren la seva residència al casal de Santa Magdalena.

El casal, del segle XVI, restaurat acuradament, és de planta rectangular i conserva finestres amb motlluratges gòtics, d'arc conopial i d'arc carpanell; la porta de ponent té aquesta obertura, mentre que les de tramuntana i llevant són de mig punt adovellades. En algunes obertures hi ha un escut amb un corb al·lusiu al llinatge de Corbera¹. Les visites pastorals del segle XVIII encara esmenten la capella del castell dedicada a Santa Magdalena, emplaçada a costat de la parròquia. Actualment es troben dins el seu terme la capella eremítica de Santa Magdalena, dins els murs del castell, i les ermites romàniques de Sant Cristòfol i de Sant Martí². L'any 1968 es realitzaren obres d'ampliació.

¹ Gran Enciclopèdia Catalana Dins <http://www.enciclopedia.cat> [Consultada 4-03-14]

² Labor pastoral de un gran pontificado, Barcelona, 1962. P. 154.

CORBERA DE LLOBREGAT

TEMPLE PARROQUIAL DE SANTA MARIA

Primera i última visita pastoral documentada

Dilluns 14 de desembre de 1304, Ponç de Gualba, bisbe de Barcelona, intentà visitar el monestir de Sant Ponç de Corbera³.

14 de desembre de 1304, el bisbe Ponç de Gualba visità de nou Santa Maria de Corbera⁴. Sembla que no es van produir incidents.

Dissabte 21 de febrer de 1310, el bisbe Ponç de Gualba envià a Mn. Ramon Dachs i a Gombald d'Olorde a visitar Sant Pere de Corbera i especialment el monestir de Sant Ponç del qual depenia l'esmentada església⁵.

Divendres 10 de maig de 1314, Hug de Cardona, ardiaca i vicari general del bisbe Ponç de Gualba (exiliat a Mallorca) visità Santa Maria de Corbera⁶.

El 15 de juny de l'any 2004 una butlla del papa Joan Pau II decretava, sobre el territori de l'antic arquebisbat de Barcelona, la creació de tres noves diòcesis: Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa. La nova diòcesi de Sant Feliu de Llobregat està formada per nou arxiprestats i dues vicaries: Vicaria

del Llobregat que agrupa els arxiprestats de Bruguers, Montserrat, Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat i Sant Vicenç dels Horts, i la Vicaria del Penedès – Anoia – Garraf amb els arxiprestats d'Anoia, Garraf, Piera-Capellades i Vilafranca del Penedès. El bisbe titular de la diòcesi de Sant Feliu de Llobregat és monsenyor Agustí Cortés Soriano que va iniciar el seu ministeri episcopal el 12 de setembre de 2004.

La primera visita pastoral del bisbe Agustí a la parròquia de Santa Maria de Corbera de Llobregat va ser el 14 de desembre de 2008.

Beneficis

1295, Benefici de santa Maria Magdalena fundat per Martí de Plegamans en el seu testament l'any 1295⁷.

Rectorologi

Anys de nomenament	Rectors
[...]	[...]
[...] – 1999	Joan Cots Serra
2000 – 2007	Frederic Esteve Cañameras
2008 – 2011	Pere R. Rovira Oliveros
2012 –	Daniel Palau Valero

³ ADB, V. P. 1-2, fol. 7; M- N 11.

⁴ ADB, V. P. 1-2, fol. 7v; M- N 11.

⁵ ADB, V. P. 1-2, fol. 162 v; M- N 35.

⁶ ADB, V. P. 2, fol. 53; M- N 48.

⁷ ADB, Campillo, *Speculum Titulorum Ecclesiarum*, 1795 vol. III, p. 417

CORBERA DE LLOBREGAT

TEMPLE PARROQUIAL DE SANTA MARIA

EXTERIOR DE L'ESGLÉSIA

Documentada a partir de l'any 1305 va ser ampliada amb diverses capelles durant els segles XIV, XV i XVI. Té la façana orientada a Sud-oest i ocupa el cim d'un turó on, en part, hi havia antigament el castell dels barons de Corbera i possiblement l'antiga capella romànica de la qual es conserva un tram de socolada a una de les parets del Sud-est⁸. A mitjan segle XVIII, l'augment de població va fer necessària la construcció d'un nou temple, més gran, que és el que ha arribat als nostres dies. Es va edificar entre els anys 1748 i 1750. Aquest, consta d'una àmplia nau, sense absis, coberta amb volta de llunetes i amb capelles als laterals que s'obren per arcs de mig punt sobre mènsules d'ornamentació clàssica.

La porta, d'arc escarser, es va construir el 1777⁹. Allí s'hi venera una imatge gòtica del segle XV de Santa Magdalena.

Campanar i campanes

De la mateixa època és el campanar, que comença amb planta quadrada per esdevenir vuitavat a mitja alçada

INTERIOR DE L'ESGLÉSIA

A l'església de Santa Maria es guarda una talla de fusta de La Mare de Déu de la Llet trobada al monestir de Sant Ponç de Corbera i datada al segle XIII. És una talla de la Mare de Déu a punt de donar el pit

Mare de Déu de la Llet, segle XIII

al Nen Jesús, que està assegut sobre el seu genoll esquerre, d'uns 73 cm d'alçada, i que descansa sobre una ampla base. El setial en el qual està asseguda no té respall ni braços, i està representada d'una forma frontal, amb un rostre inexpressiu. La cara llarga, quasi rectangular té un front ample i pòmuls marcats. El fill, amb el cap aixecat vers la mare, és de formes molt rodones i d'expressió suau, en contraposició a la de la mare que és més rígida. El plegat de les faldilles i el vel que sobresurt de la corona

⁸ Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Artístic i Arquitectònic. Dins : <https://extranet.cultura.gencat.cat/eGIPCI> [Consultada 4-03-14]

⁹ Pobles de Catalunya. Guia del Patrimoni Històric i Artístic dels Municipis Catalans. Dins : <http://www.poblesdecatalunya.cat> [Consultada 4-03-2014]

CORBERA DE LLOBREGAT

TEMPLE PARROQUIAL DE SANTA MARIA

apunten a una època de transició entre el romànic i el gòtic, però en la imatge domina més el simbolisme que el realisme d'aquí que es pugui afirmar que es tracta d'una talla d'estil romànic, en línia d'altres talles contemporànies similars trobades a Catalunya.

BIBLIOGRAFIA

Llibres i revistes

- ADB, *Parròquies i Arxius*, v. 5
- Campillo, *Speculum Titulorum Ecclesiastorum*, 1795
- *Els documents del mil·lenari de Corbera de Llobregat, 992-1992*, [Corbera de Llobregat : Ajuntament de Corbera de Llobregat], 1992
- *Estudis d'història de Corbera de Llobregat*/ Jaume Codina i Vila... [et.al.]; pròleg d'Eva Serra i Puig, Corbera de Llobregat: Ajuntament de Corbera de Llobregat; Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991.
- Martí i Bonet, Josep, *Speculum Novum Titulorum ecclesiae Barchinonensis*. V. III. Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.
- Riera i Bagué, *Documents d'història de Corbera de Llobregat: basat en la investigació històrica de Josep Ma. Simon i de Guilleuma*; [dibuixos: Montserrat Tort i Roca], [Corbera de Llobregat]: Ajuntament de Corbera de Llobregat, 1987.

Recursos electrònics

- Generalitat de Catalunya. Direcció General del Patrimoni Artístic i Arquitectònic. Dins: https://extranet.cultura.gencat.cat/eGI_PCI [Consultada 4-03-14]
- Gran Enciclopèdia Catalana Dins <http://www.enciclopedia.cat> [Consultada 4-03-14]